



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת רות רונן

המבקשת: איי אל ישראל אקוויטי בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד אולמן, סולומון וגלט

נגד

המשיבים:

1. תדביק בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד בר נתן, חלפון ובנדק
2. אילן דרורי
3. רונית דרורי
4. אילן דרורי בע"מ

משיבות 2-4 ע"י ב"כ עוה"ד כהן, לפן וברנשטיין

5. רשות ניירות ערך
ע"י ב"כ עו"ד ויינבאום

החלטה

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

1. מר אילן דרורי, המשיב 2 (להלן: "דרורי"), מחזיק ב-50.5% ממניות המשיבה 1, חברת תדביק בע"מ (להלן: "החברה"), והוא בעל השליטה בה. המבקשת, חברה שהוקמה בשנת 2003, מחזיקה משנת 2004 ב-40.54% ממניות החברה. יתר המניות (כ-9%) מוחזק על ידי הציבור. עד שנת 2004, שימש דרורי כיו"ר הדירקטוריון של החברה וכמנכ"ל שלה, ומאותו מועד, הוא משמש כמנכ"ל החברה בלבד. באסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה שנועדה להתקיים ביום 5.1.12, היה אמור להיות שכרו של דרורי כמנכ"ל החברה, מובא לאישור בעלי המניות. ביום 28.11.11, קבע דירקטוריון החברה כי המבקשת היא בעלת עניין אישי בתוצאות ההצבעה ביחס לשכרו של דרורי, וכי לכן קולה לא יימנה במסגרת קולותיהם של בעלי המניות שאין להם עניין בעסקה.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 עניינה של הבקשה הנוכחית הוא בהחלטה זו של דירקטוריון החברה. המבקשת עתרה כי
2 בית המשפט יוציא צו המונע את קיומה של האסיפה הכללית של החברה ללא שקולותיה
3 יימנו במניין הקולות. בתובענה עצמה בקשה המבקשת כי בית המשפט יצהיר כי היא
4 רשאית להשתתף ולהימנות במניין הקולות במסגרת ההצבעה האמורה בדבר תנאי העסקתו
5 של דרורי.
6
- 7 לגישת המבקשת, אין לחברה ואף לא לאף אחד מהאורגנים שלה, סמכות לקבוע כי יש לה
8 עניין אישי בתוצאות ההצבעה, וכי היא מצויה במצב של ניגוד עניינים, ודי בכך כי היא
9 הצהירה שאין לה עניין אישי, כדי לאפשר לה להשתתף בהצבעה כמי שאין לו עניין אישי
10 בתוצאותיה.
11
- 12 מנגד, טענו המשיבים כי המבקשת היא בעלת עניין אישי, וכי התנגדותה להסכם איננה לכן
13 מטעמים עניינים. הבסיס לטענה זו הוא בעובדה כי המבקשת ניהלה בשנת 2010 מגעים עם
14 דרורי על רכישת חלקו בחברה. לטענת המשיבים, כאשר מגעים אלה נכשלו, החליטה
15 המבקשת באמצעות נציגיה בדירקטוריון לנקוט בשורה ארוכה של צעדים שנועדו לפגוע
16 בחברה ובדרורי, ואשר תכליתם האמיתית היא ניסיון להפעיל לחצים על דרורי תוך פגיעה
17 בחברה. לגישת המשיבים, בכך הפרו חברי הדירקטוריון מטעם המבקשת את חובות
18 הנאמנות והזהירות שלהם כלפי החברה.
19
- 20 המשיבים טענו כי התנגדותה של המבקשת לתנאי ההעסקה של דרורי נובעת רק מכישלון
21 המשא ומתן שהתנהל בין הצדדים ביחס לאפשרות כי המבקשת תרכוש את מניות דרורי.
22 כך, עד לכישלון המשא ומתן התנהלו העניינים בחברה בהרמוניה, והחלטות התקבלו פה
23 אחד. אולם, טוענים המשיבים, מעת שהמגעים נכשלו, חל שינוי, והדירקטורים מטעם
24 המבקשת החלו להתנגד להצעות שונות של בעל השליטה באופן בלתי ענייני.
25
- 26 לטענת המשיבים, המסקנה בדבר חוסר הענייניות של התנגדות המבקשת מתחזקת לאור
27 העובדה כי מנהלי המבקשת הצהירו כי השכר המוצע לדרורי כשלעצמו אינו מופרז.
28 ההתנגדות של המבקשת היא לעצם הכהונה של דרורי כמנכ"ל, אולם עניין זה איננו מובא
29 לדיון באסיפה. עוד נטען כי חוסר תום הלב של המבקשת עולה גם מהחלטה של בית המשפט
30 המחוזי (כב' השופטת אגמון – גונן) בתביעה אחרת שהגישה המבקשת (ת. א. (ת"א) 22908-



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 01-11 להלן: "התביעה הקודמת"), שבית המשפט דחה אותה ברובה על הסף. מסקנותיו של
2 בית המשפט המחוזי – המהוות לגישת המשיבים מעשה בית דין, מביאות אף הן למסקנה כי
3 המבקשת אינה פועלת בצורה עניינית.
4
5 6. כאמור, המבקשת כופרת בטענות אלה. לטענתה, היא אינה בעלת עניין אישי בהחלטה, ולא
6 ניתן לקבוע כי יש לה עניין כזה, רק משום שקיים סכסוך בין בעלי המניות. היא טוענת כי
7 התנגדותה לאישור תנאי השכר של דרורי היא התנגדות עניינית. לטענת המבקשת, התפקוד
8 של דרורי כמנכ"ל הוא כושל, ולכן השכר שמבוקש לאשר לו - אינו לטובת החברה.
9 המבקשת טענה בין היתר כי אותו שכר שולם לדרורי גם כשהוא כיהן כיו"ר מועצת
10 המנהלים בחברה, וצמצום תפקידו לא הביא להפחתת שכרו. עוד נטען כי השכר הוא מופרז
11 ביחס לביצועיו של דרורי כמנכ"ל, וכי צריכה להיות זיקה בין התגמול לו זכאי בעל המשרה,
12 לבין תרומתו לרווחיות של החברה. המבקשת פירטה מדוע לטעמה ביצועיו של דרורי אינם
13 משביעים רצון.
14

הסכם ההעסקה של דרורי

15
16 7. בין החברה לבין חברת אילן דרורי בע"מ, שהיא חברה בבעלותו המלאה של דרורי, נחתם
17 עוד בשנת 2003 הסכם העסקה (שיכונה להלן: "הסכם ההעסקה"). חברת הניהול התחייבה
18 בהסכם זה לתת לחברה שירותים הכוללים את תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של החברה
19 ואת תפקיד המנכ"ל. הסכם ההעסקה הוא לתקופה בלתי מוגבלת. בשנת 2003 אושר הסכם
20 ההעסקה כדין.
21

22 החל משנת 2004 חדל דרורי לשמש כיו"ר מועצת המנהלים של החברה. למרות שהסכם
23 ההעסקה הינו כאמור לתקופה בלתי מוגבלת, הרי לאור תיקון 16 לחוק החברות התשנ"ט -
24 1999 (להלן: "חוק החברות"), נוצר צורך לאשר מחדש את תנאי ההעסקה של דרורי
25 הכלולים בהסכם. מסקנה זו עולה מסעיף 275(א1) לחוק החברות, הקובע כי אם תקופת
26 ההתקשרות עולה על שלוש שנים, יש לשוב ולאשר אותה מחדש אחת לכול שלוש שנים.
27

28 8. מאחר שהסכם ההעסקה הוא הסכם שלבעל השליטה, דרורי, יש בו עניין אישי, קיימת
29 פרוצדורה מיוחדת בחוק החברות לאישורו. כך, סעיף 270(4) לחוק החברות קובע, כי כל



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 התקשרות של חברה ציבורית עם בעל שליטה בה "לעניין שירותים ממנו בידי החברה", וכן
2 - אם הוא נושא משרה בחברה - "באשר לתנאי העסקתו", טעונים אישורים מטעם החברה.
3
4 האישורים הנדרשים מפורטים בסעיף 275 לחוק החברות – אישור של ועדת הביקורת ברוב
5 פשוט, ללא הדירקטורים שלהם עניין אישי באישור העסקה, בהתאם להוראות ס' 278 לחוק
6 החברות ;
7 אישור של הדירקטוריון ברוב פשוט, ללא הדירקטורים שלהם עניין אישי באישור העסקה,
8 בהתאם להוראות ס' 278 לחוק החברות ;
9 ואישור של האסיפה הכללית. אולם, ביחס להצבעה באסיפה הכללית, קובע הסעיף כי בנוסף
10 לרוב של כל בעלי המניות בחברה, ההתקשרות תאושר גם על ידי רוב בעלי המניות שאין
11 להם "עניין אישי".
12
13 9. מאחר שדרורי הוא כמובן בעל עניין אישי באישור העסקה, הרי שמניותיו שלו לא יוכלו
14 להימנות באסיפה הכללית בין המניות שלבעליהן אין עניין אישי. המחלוקת בין הצדדים
15 מתייחסת למבקשת. המבקשת הודיעה כי היא תתנגד לאישור העסקה. לגישת החברה, גם
16 המבקשת היא בעלת עניין אישי בתוצאות ההצבעה, ולכן לא ניתן למנות גם את מניותיה
17 במסגרת המניות של מי שאינו בעל עניין אישי.
18
19 10. בישיבות הדירקטוריון בימים 23.8.11 ו-30.8.11 נדון האישור מחדש של הסכם ההעסקה
20 בין החברה לבין חברת הניהול של דרורי. שני הדירקטורים מטעם המבקשת התנגדו לאישור
21 ההסכם, אולם חרף התנגדותם, אישר הדירקטוריון את ההסכם ברוב של יתר חברי
22 הדירקטוריון (לאחר קבלת חוות דעת לפיה אין צורך לאשר את עצם מינויו של דרורי
23 כמנכ"ל החברה). לאחר שתנאי ההעסקה של דרורי אושרו במועצת המנהלים, הועבר העניין
24 – כנדרש בס' 275 לחוק החברות - לאישור האסיפה הכללית.
25
26 11. ביום 31.10.11 התקיימה אסיפת בעלי המניות של החברה. נציגו של דרורי ציין כי הוא סבור
27 כי למבקשת יש עניין אישי בתוצאות ההצבעה. המבקשת התנגדה לכך שייקבע כי היא בעלת
28 עניין אישי, והאסיפה נדחתה. המבקשת פנתה לרשות לניירות ערך, ואילו החברה פנתה
29 לקבלת חוות דעת מפרופ' פרוקצ'יה. פרופ' פרוקצ'יה העביר לחברה את חוות דעתו, בה



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

1 נקבע כי המבקשת היא בעלת עניין אישי "שלילי" בתוצאות ההצבעה, וכי לכן קולה לא יכול
2 להיספר במניין הקולות של בעלי המניות שאינם בעלי עניין אישי בתוצאות ההצבעה.

3
4 ביום 3.11.11 התקיימה ישיבת דירקטוריון שנועדה לדון בחוות הדעת של פרופ' פרוקצ'יה.
5 הישיבה נדחתה ליום 28.11.11. באותה ישיבה החליט דירקטוריון החברה לאמץ את חוות
6 הדעת של פרופ' פרוקצ'יה, קרי לקבוע כי המבקשת לא תוכל להצביע באסיפה הכללית של
7 החברה.

8
9 יוער כי גם המבקשת קבלה חוות דעת מטעמה, מעורכת דין לחמן מסר, שמסקנתה שונה.
10 פרופ' פרוקצ'יה הגיש חוות דעת משלימה מטעמו, בה הוא התייחס לחוות דעתה של עו"ד
11 לחמן מסר, והיא מצידה הגיבה לחוות הדעת המשלימה.

רקע עובדתי

12
13
14 12. המבקשת רכשה את מניות החברה בשנת 2004. בשנת 2010, התנהלו מגעים בין המבקשת
15 לבין דרורי, ביחס לאפשרות כי המבקשת תרכוש מדרורי את מניותיו. לגישת המשיבים,
16 הדבר נובע ממדיניותה של המבקשת, ומתפיסת עולמו של בעל השליטה בה, מר מנדל, לפיה
17 הוא מעדיף להשקיע בחברות הנשלטות על ידיו, ולא על ידי אחרים.
18 המשא ומתן בין הצדדים לא עלה יפה, ובסופו של דבר מניות דרורי לא נרכשו על ידי
19 המבקשת.

20
21 13. בשנת 2010, כך טענו המשיבים, פנה הדירקטור מטעם המבקשת, מר וקסלר, במספר
22 מכתבים אל החברה, במסגרתם הוא בקש לקבל הבהרות בין היתר ביחס להעברות כספיות
23 וביחס להעסקתם של בני משפחתו של דרורי בחברה. וקסלר אף דרש להחליף את רואה
24 החשבון של החברה, הוא התריע על התנהלות בלתי תקינה בישיבת ועדת הביקורת, וקבל על
25 העלמת מידע מהדירקטוריון. הדירקטורים מטעם המבקשת אף סירבו, לאור אובדן האמון
26 הנטען שלהם, לאשר את הדוחות הרבעוניים של החברה לרבעון השני והרבעון השלישי
27 בשנת 2010. כן עתרה המבקשת למנות נציגים מטעמה בחברות הבנות של החברה.

28
29 14. המבקשת הגישה נגד החברה את התביעה הקודמת - ת. א. (ת"א) 22908-01-11. בתביעה
30 הקודמת עתרה המבקשת כי בית המשפט יקבע שהיא זכאית לכך שיתוקנו תקנוני החברות



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

1 הבנות של החברה, באופן שישקף את זכותה הנטענת של המבקשת למנות דירקטורים
2 בחברות הבנות. הטענה התבססה על הסכם פשרה שקבל תוקף של פסק דין, בין חברת
3 אלרן, ממנה רכשה המבקשת את המניות בחברה, לבין דרורי והחברה.
4
5 בהחלטה מיום 5.10.11, קבע בית המשפט (כב' השופטת אגמון גונן) כי יש לסלק על הסף את
6 התביעה הקודמת בכול הנוגע לזכותה הנטענת של המבקשת למנות דירקטורים בחברות
7 הבנות שבשליטת המשיבים. בהחלטה נקבע בין היתר כי :

8 **"חמש שנים חלפו מאז העלתה התובעת (היא המבקשת, ר.ר.) את הטענות**
9 **הנטענות במסגרת ההליך דנן לראשונה, עד אשר שבה והעלתה אותן, לאחר**
10 **כישלון המו"מ לרכישת מניות הנתבע (דרורי, ר.ר.) בחברה. בפרק הזמן האמור**
11 **נמנעה התובעת מלטעון כי קמה לה זכות כאמור, על אף שעמדו לרשותה של**
12 **התובעת הזדמנויות רבות לעשות כן, לרבות במסגרת אסיפות כלליות וישיבות**
13 **דירקטוריון של החברה."**

14
15 בית המשפט הותיר את עילת התביעה של המבקשת לקיפוח המיעוט, והורה למבקשת
16 להגיש כתב תביעה מתוקן בעילה זו בלבד.

17
18 15. המשיבים טוענים כי התנהלותה של המבקשת – קרי התנגדותה למהלכי החברה, הפניות
19 אליה בטענות שלא הועלו קודם לכן, הגשת התביעה הקודמת, וכן ההתנגדות לאישור הסכם
20 ההעסקה - מקורה בכישלון המשא ומתן בין המבקשת לבין דרורי. מטרת המבקשת
21 בהתנהלותה הנ"ל היתה – כך נטען - **"להמאיס את החיים על דרורי עד שיחפץ למכור את**
22 **מניותיו במחיר שהוצע לו"** (ר' עמ' 14 לחוות הדעת של פרופ' פרוקצ'יה מטעם המשיבים).
23

24 המבקשת כופרת בטענה זו, וטוענת כי לאור המידע שהתגלה לה בשנת 2010 ביחס
25 להתנהלות בחברה, היה על הדירקטורים מטעמה לפעול כפי שהם פעלו, וכי הם היו מפרים
26 את חובתם אלמלא היו פועלים באופן זה. לטענת המבקשת, אין כל קשר בין ההתנהלות הזו
27 של הדירקטורים מטעמה, לבין כישלון המשא ומתן, וטענת המשיבים בהקשר זה נטענה
28 בעלמא, וללא בסיס.

29
30 חוות דעת פרופ' פרוקצ'יה



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 פרופ' פרוקצ'יה התייחס בחוות הדעת שהוא ערך עבור החברה, לשלוש נקודות עיקריות.
2 ראשית, הוא בחן את השאלה האם יתכן שבעל מניות המתנגד לעסקה, ייחשב כבעל עניין
3 שלילי בה, וככזה – קולו לא יימנה בין קולות בעלי המניות שאין להם עניין אישי בעסקה.
4 התשובה שהוא השיב על שאלה זו היתה בחיוב.
5
6 עוד נבחנה השאלה האם במקרה דנן, המבקשת היא בעלת עניין שלילי בעסקה. לאור תיאור
7 מסכת העובדות, קבע פרופ' פרוקצ'יה כי הרושם המתקבל מהתמונה הוא "רושם רע", לפיו
8 המבקשת מבקשת להשיג מטרה זרה, מטרה שאין בינה לבין תנאי השכר של דרורי ולא
9 כלום. לכן, כך קבע, המבקשת היא בעלת "עניין אישי שלילי" ביחס לאישור הסכם
10 ההעסקה.
11
12 לבסוף, בחן פרופ' פרוקצ'יה את השאלה על מי מוטל הנטל לפנות לבית המשפט, כדי
13 להכריע אם בעל מניות מסוים הוא בעל עניין אם לאו. הוא סבר כי המסקנה המשפטית
14 הנכונה היא, כי הנטל מוטל על בעל מניות המיעוט, שהחברה קבעה כי הוא בעל עניין, לפנות
15 לבית המשפט ולעתור כנגד ההחלטה – ולא להיפך.
16
17 לטעמו, ס' 275 לא נועד להכביד על בעל השליטה, אלא לסייע לחברה לקבל החלטות נכונות.
18 הוא הוסיף כי חברה מתנהלת לפי עיקרון שלטון הרוב. הכלל הנוהג בדיני חברות הוא כי
19 הרוב קובע, אך יחד עם זאת חל איסור על הרוב לקפח את המיעוט או לעשוק אותו. לכן,
20 לטעמו של פרופ' פרוקצ'יה, בררת המחדל צריכה להיות בהנחה כי הרוב נהג כשורה. אם
21 המיעוט טוען כי הרוב מקפח אותו, עליו הנטל להביא את ריבו לבית המשפט. בחוות דעתו
22 המשלימה, מציין פרופ' פרוקצ'יה כי הסברה לפיה לבעל השליטה יש כוח רב יותר ועוצמה
23 כלכלית גדולה יותר מזו של בעל מניות המיעוט, היא במקרים רבים (כמו גם במקרה דנן)
24 בלתי מבוססת.
25
26 פרופ' פרוקצ'יה סבור כי קבלת עמדת המבקשת תביא לשיתוק בחברה. לגישתו, בחברות
27 קונצרניות, עסקאות בעלי עניין כגון עסקאות בין תאגידיים שונים שבהם יש לבעל השליטה
28 מניות, עשויות במקרים מסוימים להיות "סם חיים" עבור כל החברות בקונצרן. מתן
29 אפשרות למיעוט לעצור עסקאות כאלה, למשך פרקי זמן ממושכים (שכן "טחנות הצדק
30 טחנות לאט"), עלול לפגוע באופן אנוש ביכולתם של אשכולות חברות סינרגטיים לקיים



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 עסקים בישראל. הפניית בעל השליטה לבית המשפט העמוס לעייפה, עלולה למנוע מהחברה
2 לבצע עסקה במשך פרק זמן ממושך, שיכול להגיע גם למספר שנים. מבין שתי האפשרויות,
3 מציע פרופ' פרוקצ'יה לכבד את האורגנים של החברה, לקבל את דעתם, לא לחשוך כי
4 החלטתם היא בעייתית מיסודה, וזאת - משיקולים של כלכלה חופשית המאפשרת
5 לאורגנים של החברה "לשעוט קדימה בדרכם אל יעדיה העסקיים".
6
7 במקרה דנן, מתן אפשרות למיעוט לעכב את אישור העסקה, תאלץ את מנכ"ל החברה לעבוד
8 ללא תמורה, וזוהי תוצאה לא רצויה.
9
10 19. לכן, לשיטתו של פרופ' פרוקצ'יה, מותר לרוב בעלי המניות בחברה להחליט כי אין לְמנות
11 את המבקשת במניין הקולות של מי שאין לו עניין אישי בתוצאות ההצבעה, ואם
12 ההתקשרות תזכה לאישור – תהיה הדרך פתוחה בפני המבקשת לפנות לבית המשפט אם
13 תמצא לנכון, ולעתור לביטולה.
14
15 **חוות דעת עו"ד לחמן מסר**
16 20. המבקשת פנתה כאמור לקבלת חוות דעת לעו"ד לחמן מסר. בחוות דעתה קבעה עו"ד לחמן
17 מסר, כי ההכרעה בשאלה האם בעל מניות הוא בעל עניין אישי בחברה, צריכה להיות
18 להתקבל על ידי בית המשפט. לגישתה, המקרים בהם יסווג בעל מניות כבעל עניין אישי
19 בחברה יהיו נדירים ביותר.
20
21 על כל פנים, לשיטתה של עו"ד לחמן מסר, החברה או בעל השליטה בה, הם אלה שצריכים
22 לפנות לבית המשפט, ועליהם מוטל הנטל להוכיח את עמדתם ביחס לסיווגו של בעל מניות
23 המיעוט כבעל עניין. היא סבורה כי המחוקק ראה בעסקאות של החברה עם בעל השליטה
24 בה, המפורטות בס' 270(4), כעסקאות שלגביהן קיים חשש כי מפאת כוחו של בעל השליטה,
25 הן מיטיבות עמו על חשבון טובת החברה. לא סביר לכן לאפשר לבעל השליטה, רק על ידי
26 סיווג בעל מניות המתנגד לעסקה כ"בעל עניין", להביא לכך שקולו של המתנגד לא יוכל
27 להימנות, וכך לשלול מאותו מתנגד את האפשרות להתנגד, תוך הפנייתו לבית המשפט.
28
29 21. עו"ד לחמן מסר חולקת על העמדה הנובעת מטעמה מחוות הדעת של פרופ' פרוקצ'יה, כי
30 לאחר שעסקה אושרה על ידי מוסדות החברה, קמה לחברה מעין חזקה כי בעלי השליטה



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

1 פעלו בתום לב לטובת החברה. לגישה, ההנחה בחוק החברות היא עסקאות של בעל
2 השליטה עם החברה אינן בהכרח לטובת החברה, שכן אלמלא כן לא היה נקבע מנגנון מיוחד
3 לאישורן. עוד צוין כי מטעם זה הוקמה המחלקת הכלכלית, שנועדה לאפשר החלטות
4 מהירות ויעילות באשר לשאלה האם בעל מניות מסוים הוא אכן בעל עניין שלילי ביחס
5 להחלטה מסוימת, אם לאו.
6

פסק הדין בעניין ב. יאיר

7
8 22. הצדדים והמומחים מטעמם התייחסו לפסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בעניין
9 גולדפון בע"מ נ. ב. יאיר (ה. פ. (י-ם) 7236-05-11, להלן: "פס"ד ב. יאיר"). באותו עניין נדון
10 על ידי בית המשפט (כב' השופט סולברג) סכסוך שעניינו דומה למחלוקת בין הצדדים דנן.
11

12 באותו עניין נקבע קודם כל כי יש להבחין בין עניין אישי גלוי של בעל מניות מיעוט, לבין
13 עניין אישי נסתר שלו. במצב בו יש עניין אישי גלוי, כך נפסק, שעצם קיומו אינו שנוי
14 במחלוקת, הרי בעל המניות בעל העניין האישי יהיה מנוע מלהצביע, בהתאם להוראות ס'
15 275 לחוק החברות. אולם, במצב בו עניינו האישי של בעל מניות המיעוט אינו גלוי, וקיומו
16 נטען רק על ידי בעל מניות אחר, בעוד שהוא עצמו אינו מודה בו, יצביע אותו בעל מניות
17 באסיפה, וקולו ייכלל במניין הקולות. הטוען כי בעל המניות הזה נהג בחוסר תום לב, וכי
18 הצבעתו היתה ממניעים נסתרים, הדרך פתוחה בפניו לפנות אל בית המשפט בהתאם
19 לסעיפים 192-193 לחוק החברות, ולתבוע את הסעד הראוי.
20

21 גם בפסק דין ב. יאיר הכחישו בעלי מניות המיעוט את היותם בעלי עניין אישי, ובית
22 המשפט קבע באותו עניין, כי קולותיהם יימנו במסגרת האסיפה הכללית. בית המשפט נמנע
23 מלהכריע בשאלה האם אכן יש להם עניין אישי, וקבע כי שאלה זו תיבחן, אם יינקטו על ידי
24 בעל השליטה הליכים מתאימים.
25

דיון

26
27 23. עניינה של ההחלטה הנוכחית, הוא בבקשה לסעד זמני לו עתרה המבקשת – למנוע את קיום
28 האסיפה הכללית של החברה בה אמור היה להידון הסכם ההעסקה של דרורי, אסיפה
29 שביחס אליה קבע כזכור הדירקטוריון כי קולות המבקשת לא יימנו. לצורך הכרעה בבקשה,
30 יהיה אם כן מקום לבחון קודם כל את סיכווי התביעה של המבקשת.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
24. בהקשר זה יהיה מקום לבחון מספר שאלות, השנויות במחלוקת בין הצדדים. השאלה הראשונה היא האם ניתן, ככלל, לקבוע ביחס לבעל מניות מיעוט המתנגד לעסקה בה לבעל השליטה יש עניין אישי, כי אף לו יש "עניין אישי" בעסקה, וככזה הוא מנוע מלהשתתף באסיפה הכללית שנועדה לאשר את העסקה.
- בהנחה שקיימות נסיבות בהן בעל מניות מיעוט המתנגד לעסקה עשוי להיחשב כבעל עניין אישי בה, עולה השאלה מי יכול לקבוע כי נסיבות כאלה התקיימו: האם הרוב הוא שרשאי לקבוע כי בעלי מניות מיעוט הם בעלי עניין, ואם הוא קבע זאת – על המיעוט לפנות לבית המשפט; או שמא על הרוב לפנות לבית המשפט, ולעתור כי בית המשפט יקבע שהמיעוט הוא בעל עניין אישי.
- שאלה נוספת היא באילו נסיבות ייקבע כי בעל מניות מיעוט הוא בעל עניין אישי, וככזה מנוע מלהשתתף באסיפה הכללית שנועדה לאשר את עסקת בעל העניין.
- מעבר לכול האמור לעיל, הרי במסגרת הכרעה בבקשה הנוכחית, יהיה על בית המשפט להתייחס גם לשאלת מאזן הנוחות, וגם לטענות המקדמיות שהעלו המשיבים כנגד המבקשת והבקשה.
- כל העניינים הללו יידונו להלן.
- האם יכול בעל מניות מתנגד להיחשב כבעל עניין אישי?**
25. השאלה האם יכול בעל מניות המתנגד לעסקה להיחשב אי פעם כבעל "עניין אישי" בעסקה שהאסיפה מבקשת לאשר, נבחנה על ידי רשות ניירות ערך. עמדתה של רשות ניירות ערך היא כי לעולם לא ניתן לקבוע ביחס לבעל מניות המתנגד לעסקה, כי הוא בעל עניין אישי "שליילי". עמדת הרשות לני"ע כפי שהיא הוגשה לבית המשפט המחוזי במסגרת ההליך בעניין ב. יאיר, צורפה כנספח 22 להמרצת הפתיחה דנן.
26. באותו נייר עמדה, ניתח ב"כ הרשות לני"ע את תכלית ההסדר הקבוע בס' 275 הנ"ל לחוק החברות. לגישתו, הסעיף נועד לרסן את כוחם של בעלי השליטה בחברות ציבוריות בישראל, ולא לאפשר להם לנצל לרעה את כוחם בחברה. הסעיף נועד להגביל את פעולות החברה



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 המיטיבות עם בעלי השליטה לכאלה המיטיבות גם עם החברה. רשות ני"ע סבורה כי
2 ההסדר נועד להטיל מגבלות על מי שמצביע בעד עסקה עם בעל שליטה, ולכן הוא אינו יכול
3 לחול על מי שמצביע נגדה. הצבעה נגד העסקה אינה מעוררת את החשש איתו נועד הסעיף
4 להתמודד – חשש מפני בזיזת החברה על ידי בעל השליטה בה.
5
6 רשות ני"ע הפנתה גם ללשון החוק כאינדיקציה לפרשנות הראויה. לשיטתה, הפרשנות לפיה
7 המונח "עניין אישי" כולל גם עניין אישי בהתנגדות לעסקה, איננה סבירה בהתאם לסעיף
8 268 לחוק החברות (הקובע מי ייחשב כבעל שליטה). הרשות הפנתה גם להיסטוריה
9 החקיקתית של החוק (ס' 268 ב), שגם ממנה עולה הפרשנות המוצעת על ידיה. עוד צוין כי
10 מדיניותה של רשות ני"ע היא להבטיח את אמון הציבור בשוק ההון, כאשר לשיטתה
11 עסקאות בעלי עניין פוגעות באמון זה. לכן, קבלת הטענה לפיה לא יימנה קולו של מי
12 שמתנגד לעסקה, עלולה להביא לפגיעה בתכלית החקיקה ובאמון הציבור בשוק ההון, משום
13 שיהיה בכך כדי לתת כוח רב לבעל השליטה, לטעון בכול פעם שתהיה התנגדות לעסקת בעלי
14 שליטה העומדת להצבעה, כי המתנגד הוא בעל עניין אישי מטעמים כאלה או אחרים, ובכך
15 לסכל את מטרת החקיקה.
16
17 27. רשות ני"ע סבורה כי אם ישנה התנגדות של בעלי מניות המיעוט לעסקה, הרי החשש היחיד
18 הוא כי לא יאושרו במקרים מסוימים עסקאות בעלי עניין שהן יעילות. אולם ניתן לשפר את
19 תנאי העסקה על ידי ניהול משא ומתן עם המיעוט, ניתן להעמיד לדיון אלטרנטיבה לעסקה
20 עם בעל השליטה, וניתן לנקוט כנגד המתנגד הליך מכוח סעיפים 192-193 לחוק החברות.
21
22 28. עמדתה של רשות ני"ע איננה מקובלת עלי, ואני סבורה (כפי שאף נקבע על ידי כבי' השופט
23 סולברג בפס"ד **ב. יאיר**), כי ייתכנו נסיבות בהן קולו של בעל מניות מיעוט המתנגד לעסקה –
24 לא יימנה במסגרת הקולות באסיפה של מי ש"אינם בעלי עניין אישי באישור העסקה"
25 כלשונו של סעיף 275 לחוק. יחד עם זאת, יש מקום לבחון בזהירות רבה טענות של בעל
26 השליטה המייחס לבעל מניות מיעוט המתנגד לעסקה "עניין אישי", הכול כפי שיפורט להלן.
27
28 29. המונח "עניין אישי" מוגדר בס' 1 לחוק החברות, כך :
29 **"ענין אישי של אדם בפעולה או בעסקה של חברה, לרבות ענין אישי של קרובו**
30 **ושל תאגיד אחר שהוא או קרובו הם בעלי ענין בו, ולמעט ענין אישי הנובע מעצם**



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 החזקת מניות בחברה, לרבות עניין אישי של אדם המצביע על פי ייפוי כוח שניתן
2 לו מאת אדם אחר אף אם אין לאחר עניין אישי, וכן יראו הצבעה של מי שקיבל
3 ייפוי כוח להצביע בשם מי שיש לו עניין אישי בהצבעה של בעל העניין אישי,
4 והכל בין אם שיקול הדעת בהצבעה הוא בידי המצביע ובין אם לאו".
5
6 30. ההגדרה של המונח "עניין אישי" היא – כפי שנקבע בהלכה הפסוקה, הגדרה "פתוחה" אשר
7 נועדה להתמלא בתוכן ממקרה למקרה, משום שמדובר בתחום דינאמי בו יש להימנע
8 מהגדרות כוללניות (ר' ע"א 3891/04 ערד השקעות ואח' נ. מדינת ישראל, כב' השופט
9 ריבלין, להלן: "פס"ד ערד").
10
11 בית המשפט העליון בפס"ד ערד קבע כי בחינת השאלה האם קיים עניין אישי, צריכה להיות
12 לאור שאלת קיומה של "זיקה עודפת" של בעל המניות. בית המשפט העליון לא קבל את
13 עמדתו של בית המשפט המחוזי באותו ענין, לפיה "משקלה של הזיקה הנוספת אינו מעלה
14 ואינו מוריד". לשיטתו של בית המשפט העליון, קיומו של עניין אישי צריך ככלל להיבחן
15 לאור שאלת קיומו של עניין המשפיע באופן מהותי על שיקול דעתו של מקבל החלטה, כך
16 שאין הוא רואה לנגד עיניו את טובתה של החברה כולה, והוא עלול להתפתות לשעבד את
17 טובתה של החברה לטובת הגשמתו של אותו עניין שלו.
18
19 המלומד דוד האן קובע בהקשר זה כי:
20 "ניקיון שיקול הדעת של בעל השפעה בחברה, שהוא הערך המוגן בחקיקה
21 האמורה, ייפגם רק אם ניתן להראות כי שיקולו האישי של בעל השפעה מחוץ
22 לחברה חזק יותר וגובר על יכולתו להפעיל שיקול דעת רציונאלי לטובת החברה
23 בעסקה המובאת לאישור" (ר' ד. האן, "נקי יהיה מביתו": עניין אישי באישור
24 עסקה של חברה, הפרקליט מ"ט 93, 103, ור' גם א. חביב סגל, דיני חברות
25 (תשס"ז), בעמ' 572).
26
27 30. כדי להכריע בשאלה האם יכול בעל מניות המתנגד לעסקה, להיחשב כבעל "עניין אישי"
28 לצורכי ס' 275 לחוק החברות, יש לבחון אם כן את תכליתו של הליך האישור שנקבע בס'
29 275 לחוק החברות.
30



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 כפי שעולה מנייר העמדה של רשות ני"ע, כמו גם מפסק הדין בעניין **ב. יאיר**, אחת התכליות
2 של ס' 275 לחוק, היא לרסן את כוחם של בעלי השליטה בחברות ציבוריות. המחוקק בקש,
3 בס' 275 לחוק, להתמודד עם "בעיית הנציג" הקיימת כאשר נערכת עסקה בה בעל השליטה
4 נמצא בשני עברי המתרס של המשא ומתן. במקרה כזה, מי שמקבל את ההחלטה ביחס
5 לעסקה (קרי בעל השליטה), איננו מי שמושפע מתוצאותיה, שהם בעלי מניות המיעוט
6 בחברה (ר' ערן רוזמן, **בעלי מניות בחברה שיתוף פעולה עסקי בראי חוק החברות**, 1999).
7 מתן כוח לבעל השליטה לקבל את ההחלטות ביחס לעסקאות שס' 275 עוסק בהן ללא כל
8 ריסון, מאפשר אם כן לבעל השליטה לנצל את "**שליטתו בחברה באופן שהחברה עורכת**
9 **איתו עסקאות שאינן טובתה אלא טובתו. פעולה זו מיטיבה עם בעל השליטה והיא**
10 **מכונה 'בזיזת החברה'**" (ר' רוזמן, שם).
11
12 31. ס' 275 מתייחס אם כן לסיטואציה בה בשל בעיית נציג של בעל השליטה, לא ניתן "לסמוך"
13 על הצדדים לעסקה כי ההסכם ביניהם ישקף את האינטרסים שלהם תוך מקסום התועלת
14 ההדדית של שניהם. ככלל, ההנחה העומדת ביסודם של דיני החוזים, היא כי עסקה שנערכת
15 בתנאי שוק, במסגרת משא ומתן משוכלל בין שני צדדים שווים, מבטיחה כי הצדדים יאמצו
16 לעצמם את ההגנה האופטימאלית, וכי לכן, אין מקום להתערב בתנאיה. לכן, ככלל, לא ניתן
17 להתערב בתנאים של הסכמים בין שני אנשים פרטיים שלא נפל כל פגם ברצונם.
18
19 הבעייתיות בעסקה בה לבעל השליטה יש עניין אישי, נובעת כאמור מהעובדה שקיים חשש
20 מובנה שבעל העניין המצוי בשני עברי המשא ומתן, יעדיף את טובתו שלו – על פני טובת
21 החברה. כך, למשל, כאשר נדון גובה השכר של בעל השליטה, הרי הוא עלול להתפתות
22 להעדיף כי ייקבע לו שכר גבוה. אמנם, כבעל השליטה בחברה הוא נושא בעקיפין בחלק
23 מהשכר הזה. אולם, מנגד, השכר במלואו מגיע לידידיו שלו באופן אישי. הרווח האישי שלו
24 מהעלאת השכר, גבוה לכן מהמחיר שהוא נושא בו כבעל מניות בחברה. ההנחה הקיימת
25 במקרה של חוזה בין שני פרטים – לפיה כל אחד מהם אמון לדאוג לאינטרסים של עצמו
26 בצורה מיטבית, איננה קיימת אם כן במסגרת של הסכם בו בעל השליטה מצוי במצב של
27 ניגוד עניינים.
28
29 32. המחוקק יכול היה לבחור להתמודד עם בעיית קיומן של עסקאות בניגוד עניינים במספר
30 דרכים. דרכי הקיצון – העדר התערבות מוחלט בעסקאות כאלה (תוך הנחה שהשוק יפעל



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 כדי למנען) מצד אחד, או שלילת האפשרות לבצע עסקאות עם בעלי שליטה לחלוטין – לא
2 נבחרו על ידי המחוקק (ר' ניתוחו של פרופ' זוהר גושן בהקשר זה, במאמרו "הצבעה תוך
3 **ניגוד עניינים בדיני חברות**", משפטים כ"ט (תשנ"ח), להלן: "גושן", בעמ' 17).
4
5 המחוקק לא אסר על ביצוע עסקאות של החברה עם בעלי השליטה בה, בין היתר משום
6 שסבר כי יתכנו מצבים שבהם "עסקה המתבצעת תוך ניגוד עניינים היא העסקה הטובה
7 ביותר לקבוצה, בהשוואה לעסקאות חלופיות שאינן נגועות בניגוד עניינים... לעיתים
8 עסקאות מסוימות אינן אפשריות אלא עם הגורם המצוי בניגוד אינטרסים" (ר' גושן, בעמ'
9 29). לכן, היה מקום לקבוע כלל משפטי אשר יאפשר את ביצוען של העסקאות היעילות,
10 הגם שהן בניגוד עניינים, אך יחד עם זאת - יביא לדחייתן של העסקאות שאינן יעילות.
11
12 מבין שני סוגי הכללים האפשריים ביחס לעסקאות בניגוד עניינים – כלל אחריות וכלל
13 קניין, בחר המחוקק ב"כלל קניין" שנקבע כאמור בס' 275 לחוק החברות. במסגרת הסעיף,
14 העביר המחוקק למעשה את זכות ההכרעה ביחס לעסקאות שהן בניגוד עניינים אל המיעוט.
15 בהנחה שהדירקטוריון שאישר את החברה נשלט על ידי הרוב – הרי המיעוט – שהוא בעל
16 זכות וטו, יכול שלא לאשר את העסקה, ולמנוע את אישור של עסקאות בתנאים שהוא
17 מתנגד להן.
18
19 יוער כי במסגרת תיקון 16 לחוק החברות, שונה החוק. בעוד שבעבר נדרש אישור של שליש
20 בלבד של בעלי מניות המיעוט לעסקה, הרי היום נדרש אישור של רוב מבעלי מניות המיעוט
21 לעסקה. כלומר, המחוקק בקש להעביר כוח רב יותר לידי המיעוט, וזאת ככול הנראה עקב
22 חשדנות מובנית שלו ביחס לעסקאות בהן לבעל השליטה יש עניין אישי, לאור כל הנימוקים
23 שפורטו לעיל.
24
25 הנחתו של המחוקק בס' 275 היתה כי בניגוד לרוב, שאינו יכול לקבל הכרעה אובייקטיבית
26 ביחס לעסקה שיש לו בה עניין אישי, המיעוט נמצא במצב שהעניין היחיד שלו הוא טובת
27 החברה. לכן, ההכרעה שלו היא אובייקטיבית, ועדיפה על פני זו של הרוב. העברת כוח
28 ההכרעה למיעוט, מעקרת את המצב של ניגוד העניינים, והופכת את המשא ומתן בין הרוב
29 לבין המיעוט, למשא ומתן בין שני צדדים שדואגים כל אחד לאינטרס שלו עצמו. כפי שקבע
30 פרופ' גושן במאמרו הנ"ל – "בעסקאות הנעשות תוך ניגוד אינטרסים, העברת כוח



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 **ההכרעה למיעוט (כלל קניין) מהווה משא ומתן בין הרוב המצוי במצב של ניגוד אינטרסים**
2 **לבין המיעוט".**
3
4 כך, בעל השליטה דואג לאינטרס שלו, ומנגד, המיעוט דואג לאינטרס של החברה. העסקה
5 שתקשר ביניהם אמורה אם כן להיות עסקה שלא קיימת בה עוד "בעיית נציג", ואין לכן
6 מקום להתערב בה.
7
8 ההנחה הגלומה בס' 275 היא, אם כן, כי הרוב אינו הגורם הנכון לקבל החלטה בעניינו שלו,
9 שכן הוא עלול להעדיף את האינטרס האישי שלו על פני האינטרס של החברה. מנגד, כך
10 מניח הסעיף, למיעוט אין אינטרס אישי ביחס לעסקה שהחברה מבקשת להתקשר בה עם
11 הרוב, ולכן חזקה עליו כי הוא שוקל רק את עניינה של החברה.
12
13 36. המשיבים בהליך הנוכחי, טענו – בהתאם לחוות הדעת של פרופ' פרוקצ'יה - כי התכלית
14 העומדת ביסודו של ס' 275 היא לוודא כי החברה מקבלת את ההחלטות הטובות ביותר
15 עבורה. טענה זו מקובלת עלי – לאור כל האמור לעיל. הנחתו של המחוקק היתה כי העברת
16 כוח ההכרעה למיעוט, אמורה להביא לכך כי העסקאות שתבצע החברה, יהיו העסקאות
17 הטובות ביותר מבחינתה, לאור ההנחה שהמיעוט הוא הגורם הנכון שיכול לשקול את טובת
18 החברה ואותה בלבד. זאת – בניגוד לעסקאות שבעל השליטה עורך "עם עצמו", שאין
19 הטובות ביותר עבור החברה.
20
21 37. לאור כל האמור לעיל, ניתן כעת לקבוע כי הנחת המחוקק בס' 275, אינה יכולה לחול כאשר
22 ברור לחלוטין כי המיעוט הוא בעל עניין אישי משלו ביחס לעסקה. יוער בהקשר זה כי
23 המיעוט עשוי להיות בעל עניין אישי בהתנגדות לעסקה, כמו גם בתמיכה בה (מצב שאליו
24 אינני מתייחסת בהחלטה הנוכחית). כך או כך, אם ברור כי המיעוט איננו גורם אובייקטיבי,
25 השוקל רק את טובת החברה, אם ברור כי למיעוט יש עניין המשפיע באופן מהותי על שיקול
26 דעתו, אין עוד טעם להעניק לו את כוח ההכרעה שנמסר לו. במצב כזה – בו המיעוט שוקל
27 שיקולים זרים, אין עוד עדיפות לבעל מניות המיעוט על פני בעל מניות הרוב. כפי שהמחוקק
28 אינו "סומך" על בעל מניות הרוב, לקבל החלטה עניינית כאשר הוא מצוי במצב של ניגוד
29 עניינים – כך אין מקום "לסמוך" על שיקול הדעת של בעל מניות מיעוט, ששיקולו האישי
30 מחוץ לחברה, חזק באופן המונע ממנו להפעיל שיקול דעת רציונאלי.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1
2 יחד עם זאת, וכפי שיובהר להלן, לא כל "עניין" או זיקה שיש לבעל מניות המיעוט, יש בהם
3 בהכרח כדי להפוך אותו לבעל "עניין אישי". לא כל מחלוקת בין בעל השליטה לבין בעל
4 מניות המיעוט, הופכת את בעל מניות המיעוט המתנגד לעסקה, לבעל עניין אישי הפסול
5 מלהצביע בה. קיומם של מאבקים בין הרוב לבין המיעוט, קיומם של אינטרסים מסחריים
6 לגיטימיים של בעל מניות המיעוט, ועניין אישי שלו "כבעל מניות" (ור' הגדרת "עניין אישי"
7 בס' 1 לחוק החברות) – אין די בהם כשלעצמם כדי לשלול את ההנחה כי בעל מניות המיעוט
8 כשיר להצביע ביחס לעסקה, כמי שאינו בעל עניין אישי בה.
9
10 ישנן מספר אפשרויות בהן בעל מניות המיעוט עשוי להצביע משיקולים שאינם לגופו של .38
11 עניין, ושלא ניתן להניח כי טובת החברה היא המנחה אותו בהפעלת כוח ההצבעה שלו.
12 מקרה אחד כזה הוא כאשר בעל מניות המיעוט הוא גם בעל אינטרס בחברה המתחרה
13 בחברה בה אמורה להתקבל ההחלטה, והוא מבקש להכשיל את עסקה טובה לחברה, רק
14 כדי לפגוע בחברה, המתחרה בחברה שלו.
15
16 ישנו סוג נוסף של מקרים, בהם ההצבעה של בעל מניות המיעוט איננה לטובת החברה, אף
17 שמלכתחילה אין לו ניגוד עניינים ביחס לעסקה המסוימת המובאת לאישור. הכוונה היא
18 לאותם מקרים בהם הסירוב של בעל מניות המיעוט לאשר את העסקה אינו נובע מהערכתו
19 כי העסקה על התנאים המוצעים בה איננה לטובת החברה, אלא מטעמים זרים. המקרה
20 האופייני הוא של בעל מניות סחטן, הפונה אל בעל השליטה, ומבקש תמורה כנגד הסכמתו
21 לעסקה. הסחטנות נועדה לשפר את מצבו של הסחטן ביחס ליתר חברי הקבוצה. הגם
22 שמקובל לראות גם את הסחטן כמי שמצוי במצב של ניגוד עניינים, ניגוד זה הוא עקיף –
23 לסחטן אין עניין אישי בעסקה המובאת לאישור, אלא עניין אישי בקבלת התמורה
24 הסחטנית שהוא מבקש לקבל. יחד עם זאת, גם במצב זה בעל המניות המתנגד אינו עושה כן
25 משיקולים עניינים, ואין מקום לכן להביא בחשבון את קולו, אם מוכח כי התנגדותו נובעת
26 רק מכך שהוא לא קבל את התמורה שדרש.
27
28 אין ספק כי כאשר מועבר כוח ההכרעה למיעוט, יש לכך מחיר בסיכון שבמקרים מסוימים .39
29 יבקש המיעוט לנהוג בסחטנות. באותם מקרים, עלול המיעוט לדרוש מחיר מופרז עבור
30 עצמו, מחיר שעלול לסכל את ביצוע העסקה, באופן שלחברה ייגרם נזק (ר' גושן, עמ' 46).



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

1 כלומר – כאשר מיעוט מצביע נגד העסקה רק משום שהרוב לא נכנע לסחטנותו, לא ניתן עוד
2 להניח כי הצבעת המיעוט משקפת את התוצאה הטובה ביותר עבור החברה.

3
4 40. סיכומה של נקודה זו – אני סבורה כי גם מי שמתנגד לאישור העסקה, עשוי בנסיבות
5 מסוימות להיחשב כבעל "עניין אישי" בה, כפי שהוא גם עשוי להיחשב כמי שמפעיל את כוח
6 הצבעה שלו בחוסר תום לב או בחוסר הגינות (בניגוד להוראות ס' 192 ו-193 לחוק
7 החברות). כאשר זה המצב, יש לשלול מבעל מניות המיעוט המתנגד את הזכות להצביע.
8 מסקנה זו עולה בקנה אחד עם תכלית החקיקה כפי שתוארה לעיל, ואני סבורה כי לשון חוק
9 החברות איננה שוללת אותה.

מי רשאי לקבוע כי בעל מניות הוא בעל עניין אישי?

10
11
12 41. כאמור, הצדדים נחלקו ביניהם גם בשאלה מי רשאי לקבוע כי בעל מניות הוא בעל עניין
13 אישי, וככזה הוא מנוע מלהיכלל בקרב בעלי המניות שקולותיהם ייספרו כמי שאינם בעלי
14 עניין אישי באישור העסקה.

15
16 עמדתה של המבקשת היא כי די בכך שהיא הצהירה שהיא אינה בעלת עניין אישי, כדי
17 להיחשב ככזו. אם מבקש בעל השליטה לקבוע אחרת, עליו לפנות לבית המשפט. המבקשת
18 טענה כי דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית שלה, הנשלטים על ידי הרוב, אינם רשאים
19 לקבוע כי המבקשת היא בעלת עניין אישי באישור העסקה. לכן, לגישתה, על בית המשפט
20 לאפשר לה להצביע באסיפת בעלי המניות בה יובא הסכם ההעסקה של דרורי לאישור, תוך
21 הותרת האפשרות של דרורי או של החברה לפנות לבית המשפט בעתירה ביחס לכך,
22 ולהעלות טענות כנגד המבקשת מכוח ס' 192 או 193 לחוק החברות, אם הם ימצאו לנכון
23 לעשות כן.

24
25 מנגד, עמדת המשיבים היא כי החברה (הנשלטת בהקשר זה על ידי בעל השליטה), רשאית
26 לקבוע כי בעל מניות מיעוט הוא בעל עניין אישי ביחס להצבעה כזו או אחרת. אם אותו בעל
27 מניות כופר בכך, הוא זה שצריך לפנות לבית המשפט.

28



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 כעולה מהדברים, המחלוקת בין הצדדים מתייחסת בעיקרה לשאלה מי מבין הצדדים הוא
2 זה שעליו מוטל לפנות לבית המשפט. שני הצדדים מסכימים אם כן כי ההכרעה הסופית
3 ביחס להיותו של בעל מניות – בעל עניין אישי – תהיה של בית המשפט.
4
5 ישנם מקרים בהם השאלה על מי מוטל לפנות לבית המשפט, היא שאלה משמעותית. פרק
6 הזמן החולף עד להכרעת בית המשפט, עשוי להיות פרק זמן קריטי. באותו פרק זמן,
7 השאלה האם יוכל בעל מניות המיעוט להשתתף בהצבעה אם לאו – תוכרע בהתאם לקביעה
8 מי מוסמך לקבוע אם הוא בעל עניין אישי אם לאו. יחד עם זאת, ככול שפרק הזמן עד
9 להכרעת בית המשפט יהיה קצר יותר, משמעותה של השאלה מי יהיה זה שיפנה אליו,
10 פוחתת.
11
12 במקרה דנן, המבקשת היא זו שפנתה לבית המשפט, ועתרה כי בית המשפט יקבע כי היא
13 רשאית להשתתף בהצבעה. החלטה זו מתייחסת כאמור לבקשת המבקשת כי בית המשפט
14 יוציא תחת ידיו סעד זמני, עד לדיון בתביעה לגופה, ויורה כי לא תתקיים אסיפה, אלא אם
15 כן היא תהיה רשאית להשתתף בהצבעה באסיפה הכללית ושקולה יימנה. אף שהמבקשת
16 מבקשת למקד את הטענות רק בשאלה המשפטית של סמכות מועצת המנהלים והאסיפה
17 הכללית לקבוע אם היא בעלת עניין אישי, אני סבורה כי יש לבחון, לצורך שאלת הסעד
18 הזמני, גם את שאלת היותה של המבקשת בעלת עניין אישי. זאת משום שלו הייתי סבורה
19 כי טענות המשיבים בהקשר זה הן בעלות סיכוי גבוה להתקבל, היה מקום להתייחס לכך
20 בעת מתן ההחלטה בבקשה לצו המניעה הזמני. יחד עם זאת, נבחן קודם לכול את השאלה
21 המשפטית ביחס לסמכות הרוב, כפי שהיא צוינה לעיל.
22
23 אני סבורה כי ככלל, בעל השליטה אינו מוסמך לקבוע בעצמו כי בעל מניות מיעוט הוא בעל
24 עניין אישי. מסקנה זו נובעת קודם כל מהוראות החוק. כך, ס' 276 לחוק החברות קובע כי:
25 **"בעל מניה המשתתף בהצבעה לפי סעיף 275, יודיע לחברה לפני ההצבעה**
26 **באסיפה או, אם ההצבעה היא באמצעות כתב הצבעה – על גבי כתב ההצבעה, אם**
27 **יש לו עניין אישי באישור העסקה אם לאו; לא הודיע בעל מניה כאמור, לא יצביע**
28 **וקולו לא יימנה"** (ההדגשה היא שלי, ר.ר.).
29



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 הסעיף קובע אם כן הסדר שלם ביחס לשאלה מיהו בעל עניין אישי. הכלל הוא שבעל המניה
2 המצביע הוא זה שאמור להצהיר האם יש לו עניין אישי אם לאו. הצהרה זו היא הכרחית,
3 ואם בעל המניה איננו מצהיר אותה – קולו לא יימנה. אך, מכלל הלאו ניתן לשמוע את ההן,
4 קרי – כי אם בעל המנייה הצהיר כי אין לו עניין אישי, די בכך, הוא יוכל להצביע, וקולו אכן
5 יימנה. החוק איננו קובע מנגנון לפסילת קולו של בעל מניות שהצהיר כי אין לו עניין אישי
6 על ידי החברה.
- 7
- 8 45. בעיניי, מסקנה זו עולה בקנה אחד גם עם תכלית החוק, כפי שפירטתי אותה לעיל. כאמור,
9 ההנחה העומדת מאחורי ס' 275 היא כאמור כי לא ניתן "לסמוך" על בעל השליטה באותן
10 עסקאות בהן יש לו עניין אישי. אם יתאפשר לבעל השליטה לקבוע מי יהיו בעלי המניות
11 שיצביעו על העסקה שהוא מבקש לאשר אותה, הדבר ייתן לו כוח לשלול ממי שמבקש
12 להתנגד לעסקה – להצביע. התוצאה תהיה הסטה של הכוח להכריע בעסקה בה בעל
13 השליטה מצוי במצב של ניגוד עניינים, מהמיעוט – בחזרה לידי של הרוב. אולם, כאמור,
14 המחוקק לא היה מעוניין כי הכוח להכריע יהיה בידי הרוב – שהוא לא נתן בו אמון ביחס
15 לעסקאות שבהן יש לו עניין אישי, ולא רצוי לכן להגיע לתוצאה זו בדרך עקיפה.
- 16
- 17 46. פרופ' פרוקצ'יה קבע בחוות דעתו, כפי שצינתי לעיל, כי הוא סבור שבררת המחדל – מקום
18 שקיימת מחלוקת בין בעלי המניות ביחס לשאלה האם בעל מניות מיעוט מצוי במצב של
19 ניגוד עניינים, היא לתת אמון במוסדות החברה – קרי ברוב - ולהניח כי אישורם את
20 העסקה נעשה כדין. על המיעוט המבקש להתנגד לכך, מוטל הנטל להוכיח כי יש להתערב
21 בהחלטת מוסדות החברה. פרופ' פרוקצ'יה טוען כי כלל זה חל בחוק החברות גם ביחס
22 לשורה של נושאים אחרים, לגבי כולם חל הכלל כי "הרוב קובע". בכול המקרים, אם
23 המיעוט טוען כי הרוב קיפח אותו, עליו הנטל לפנות לבית המשפט ולהוכיח את טענותיו.
24
- 25 אני סבורה כי אין מקום לקבל את הטענה הזו. הטעם לכך הוא משום שהכלל החל בדרך
26 כלל בחוק החברות, איננו חל בס' 275 בו. בס' 275 החליט המחוקק, מהטעמים שפירטתי
27 לעיל, לשנות את אופן קבלת ההחלטה. הוא שלל מהרוב את האפשרות לאשר עסקה שהוא
28 מצוי בניגוד עניינים ביחס אליה, והעביר את זכות ההכרעה למיעוט, שהוא - לגישת
29 המחוקק - הגורם המתאים לבחון את העסקה על תנאיה.
- 30



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 לכן, הנחת המוצא לפיה הרוב נהג כשורה, איננה קיימת במקרה בו מדובר בעסקה בה הרוב
2 מצוי במצב של ניגוד עניינים. הנחה זו עומדת בסתירה להנחת המוצא של ס' 275, לפיה יש
3 לחשוך ברוב ביחס לעסקאות כאלה, לאור ניגוד העניינים המובנה שהוא מצוי בו, ולשלול
4 ממנו לכן ביחס לעסקאות כאלה את הכוח שיש לו בדרך כלל. לעומת הרוב, שאין חולק על
5 כך כי הוא מצוי במצב של ניגוד עניינים, ולכן קיים חשש כי החלטה שלו לפסול את הצבעתו
6 של מי מבין בעלי מניות המיעוט המתנגד לאישור העסקה, אין הנחה מקדמית כזו ביחס
7 למיעוט. לכן, הנטל מוטל על הרוב להוכיח את עמדתו, ולא להפך.
8
- 9 מטעם זה אין גם משמעות לטעמי לשאלה האם המיעוט הוא בעל עוצמה כלכלית אם לאו.
10 הכוח שניתן למיעוט איננו קשור לשאלת עוצמתו הכלכלית, אלא הוא נובע כאמור מהחשש
11 המובנה לאפשר למי שמצוי במצב של ניגוד עניינים לקבל החלטות ביחס לעצמו.
12
- 13 המסקנה לפיה הרוב מנוע מלקבוע כי בעל מניות מיעוט מצוי במצב של ניגוד עניינים איננה
14 נובעת – בניגוד לסברה העולה מחוות הדעת של פרופ' פרוקצ'יה – מההנחה כי בעל מניות
15 המיעוט הוא "חלש" יחסית לבעל השליטה, או כי יהיה לו קושי כזה או אחר לפנות לבית
16 המשפט. המסקנה נובעת כאמור מהנחת המוצא שביסוד ס' 275 לחוק, לפיה המיעוט הוא
17 הגורם המתאים לקבל החלטות ביחס לעסקה בה לבעל השליטה יש עניין אישי. אם בעל
18 השליטה מבקש לחלוק על הנחת המוצא הזו, ולשלול מהמיעוט את האפשרות שלו להצביע
19 באסיפה הכללית – הרי בעל השליטה הוא זה שצריך לפנות לבית המשפט ולעתור כי בית
20 המשפט יקבע כי בעל מניות המיעוט מצוי במצב של ניגוד עניינים.
21
- 22 אינני מקבלת גם את הטענה כי קבלת עמדת המבקשת תביא לשיתוק בעייתי בחברה.
23 כאמור, המחוקק התייחס לעסקאות בעלי עניין בחשדנות – אף כי הוא לא פסל את
24 האפשרות לבצע אותן. לכן, גם בהנחה שאישור העסקה יושהה לאור ההתנגדות של בעל
25 מניות המיעוט, הנזק כתוצאה מכך הוא נזק שהמחוקק הביא אותו בחשבון. המחוקק הפך
26 כאמור בס' 275 את הכללים החלים ביחס להחלטות אחרות בחברה. לכן, ובהתאם לטענות
27 המשיבים – מאחר שהכלל הוא כי ביחס לעסקאות בעלי עניין המיעוט הוא בעל זכות
28 ההצבעה וההכרעה, הרי ככלל יש לכבד דווקא את הכרעתו של המיעוט, ואין לתת עדיפות
29 להכרעת הרוב. אין מקום להניח כי העסקה בתנאים שהרוב בקש לאשרם, היא לטובת
30 החברה, ואין מקום לכן גם להניח כי עיכוב האישור יזיק לחברה.



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1
- 2 50. יוער כי במאמרו של פרופ' גושן שצוין לעיל, מצוין המחבר כי החיסרון שבהעברת כוח
- 3 ההכרעה למיעוט, הוא בסכנה לסחטנות. לדעתו, המחוקק הפחית את הדרישה ל"חצי
- 4 תומך" מבין בעלי מניות המיעוט, לדרישה (שהיתה קיימת במועד פרסום המאמר) לשליש
- 5 תומך בלבד, כדי להפחית את הפתח לסחטנות (ר' עמ' 65 למאמר). אולם, כפי שצוין,
- 6 המחוקק שב לאחרונה והעלה את דרישת התמיכה לדרישה של "חצי תומך". מכאן, שחרף
- 7 החשש לסחטנות, העדיף המחוקק להגביר את כוחו של המיעוט, ואת יחסי הכוחות האלה
- 8 גם בית המשפט צריך לכבד בקביעת נטלי ההוכחה.
- 9
- 10 51. אכן, אני ערה לעובדה כי מסקנתי כפי שפורטה לעיל, מקנה כוח רב לבעלי מניות המיעוט.
- 11 מדובר בכוח שאיננו מלווה באחריות הדומה לאחריות המנהלים במועצת המנהלים,
- 12 המאשרים את העסקה. אולם, אני סבורה כי זו המסקנה הנובעת מהוראת ס' 275 לחוק,
- 13 ודאי לאחר התיקון לחוק והגברת כוחו של המיעוט. המיעוט הוא זה שהמחוקק העביר לו
- 14 את הכוח, ואם ישנו בעל מניות מיעוט שהוא כשלעצמו בעל רוב ממניות המיעוט (כפי שקרה
- 15 במקרה דנן), המחוקק לא סייג את זכותו להצביע, ולהפעיל את הכוח שניתן לו במסגרת ס'
- 16 275 הנ"ל לחוק.
- 17
- 18 לבעלי מניות הרוב שמורה הזכות לנסות ולהוכיח כי המיעוט מתנגד לאישור עסקה כזו או
- 19 אחרת מטעמים שאינם עניינים, אלא לאור קיומו של עניין אישי מהותי. הנטל מוטל עליהם
- 20 להוכיח זאת, כאשר לצורך ההוכחה, אין די בכך כי המיעוט מתנגד לעסקה, ואף אין די בכך
- 21 כי קיים סכסוך בין הרוב לבין המיעוט.
- 22
- 23 52. יוער עוד בשולי הדברים כי – כפי שציינה גם עו"ד לחמן מסר, ההנחה לפיה טחנות הצדק
- 24 טוחנות לאט, וכי עלול לעבור גם פרק זמן של מספר שנים עד להכרעה של בית המשפט, היא
- 25 הנחה שאיננה משקפת בהכרח את המציאות. כידוע, המחוקק הקים לאחרונה את המחלקה
- 26 הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב, בין היתר תוך תקווה כי קיומה של מחלקה זו
- 27 יאפשר קבלת החלטות יעילה ומהירה, שתמנע מצבים בהם חברות לא יוכלו להתנהל
- 28 ביעילות ו"לשעוט קדימה בדרכם אל יעדיה העסקיים".
- 29



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 מעבר לכול האמור לעיל, אם יתאפשר לרוב לשלול מבעלי מניות המיעוט את זכותם להצביע
2 ללא קושי, התוצאה עלולה להיות כי ההחלטות בחברה יתקבלו על ידי מיעוט שבמיעוט.
3 תוצאה כזו אינה רצויה בין היתר לאור החשש כי למי שיש כמות מניות קטנה מאוד, יש
4 פחות מוטיבציה לבחון את נושא ההחלטה בתשומת לב ראויה, ולהשקיע בכך את המשאבים
5 הנדרשים.
6
- 7 54. סיכומה של נקודה זו – אני סבורה, לאור ההנחה הגלומה ביסודו של ס' 275 לחוק החברות,
8 כי הכלל הוא כי לבעלי מניות המיעוט קיימת זכות הכרעה בדבר אישור העסקה וזכות
9 להצביע ביחס אליה. אם מבקש בעל השליטה לשנות זאת, משום שלטענתו לבעלי מניות
10 מיעוט ישנו "עניין אישי" בהחלטה, הנטל מוטל עליו לפנות לבית המשפט ולהוכיח את
11 טענותיו.
12
- 13 **האם הוכח במקרה דנן כי המבקשת היתה במצב של ניגוד עניינים?**
- 14 55. למעשה די באמור לעיל כדי לקבוע כי ישנו סיכוי גבוה לכאורה כי תובענת המבקשת
15 תתקבל, כי ייקבע כי היא זכאית להשתתף בהצבעה, וכי אם לאחר מכן יבקש בעל השליטה
16 לטעון טענות ביחס להצבעתה של המבקשת, יהיה עליו לפנות לבית המשפט ולהעלותן.
17
- 18 יחד עם זאת, ולמען שלמות התמונה, נתייחס בקצרה גם לטענות הצדדים ביחס לשאלת
19 היותה של המבקשת בעלת עניין אישי בהצבעה לגבי הסכם ההעסקה של דרורי.
20
- 21 56. המשיבים טענו כי מנימוקיהם של הדירקטורים מטעם המבקשת, מר וקסלר ומר כהן, עולה
22 כי הם אינם מתנגדים לתנאי השכר שדרורי מבקש כי יאושר לו, אלא ההתנגדות שלהם היא
23 למעשה לעצם כהונתו של דרורי כמנכ"ל החברה. אולם – כך נטען – שאלת מינויו של דרורי
24 למנכ"ל החברה איננה עומדת על הפרק. לכן, אם דרורי נותר המנכ"ל, ואם התנאים שהוא
25 מבקש לקבוע לו הם כשלעצמם סבירים בעיני המבקשת, הרי עליה לאשר את התנאים הללו.
26 התנגדות המבקשת לתנאי השכר היא אם כן לא עניינית, ונובעת – כך נטען – ממניעים
27 זרים.
28
- 29 57. אינני מקבלת את הטענה. המבקשת טענה, וטענה זו מקובלת עלי, כי קיימת קורלציה בין
30 איכות תפקודו של המנכ"ל, לבין השכר אותו הוא זכאי לקבל. לגישת המבקשת, המנכ"ל



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

1 אינו מתפקד כשורה, ולכן לגישתה השכר – שהיה עשוי להיחשב כסביר לו היה מכהן
2 במשרה מנכ"ל אחר - איננו סביר כאשר המנכ"ל הוא דרורי. במילים אחרות, לאור עמדת
3 המבקשת ביחס לתפקוד הלקוי של דרורי כמנכ"ל, היא רשאית להניח כי הוא זכאי לשכר
4 נמוך יחסית. עמדה זו כשלעצמה אין פירושה כי המבקשת מצויה במצב של ניגוד עניינים, כי
5 היא אינה פועלת בתום לב ובהגינות, וכי לא ניתן לאפשר לה להצביע באסיפה הכללית.

6
7 העובדה כי המבקשת התנגדה לשכרו של דרורי משום שלא היתה מרוצה מתוצאות החברה
8 בהנהגתו, עולה גם מדבריהם של הדירקטורים מטעם המבקשת (ר' למשל פרוטוקול ישיבת
9 דירקטוריון החברה ביום 30.8.11, עמ' 3).

10
11 יוער למעלה מן הצורך, כי העובדה שהמבקשת מעוניינת לרכוש את חלקו של דרורי בחברה,
12 עולה אף היא בקנה אחד עם עמדתה לפיה דרורי אינו מנהל את החברה כשורה – כאשר
13 המבקשת סבורה, לשיטתה, כי אם השליטה בחברה תעבור לידיה, ואם היא תנהל אותה
14 באמצעות מנכ"ל מטעמה, החברה תוכל להגיע להישגים טובים יותר. המבקשת רשאית אם
15 כן לפעול בשני המישורים – היינו, להביע את עמדתה ביחס לניהול הכושל של דרורי מחד
16 גיסא, ולנסות לרכוש ממנו את השליטה – מאידך גיסא, בלא שהתנהלות זו כשלעצמה
17 תחייב את המסקנה כי המבקשת מצויה במצב של ניגוד עניינים השולל ממנה את האפשרות
18 לשקול שיקולים של טובת החברה.

19
20 לכן, העובדה כי בין דרורי לבין המבקשת התקיים משא ומתן ביחס לאפשרות כי המבקשת .58
21 תרכוש את חלקו של דרורי, אין די בה כשלעצמה כדי לאפשר את הקביעה כי המבקשת
22 מצויה במצב של ניגוד עניינים. נדרשות ראיות נוספות כדי להביא למסקנה שתאפשר לשלול
23 מהמבקשת את הזכות שקולה יימנה באסיפה הכללית. מסקנה אחרת תוביל לתוצאה לפיה
24 בכול פעם בה יתנהל משא ומתן בין הרוב לבין המיעוט שלא יעלה יפה, יהיה המיעוט חשוד
25 – מאותו שלב ואילך, כי כל התנגדות שלו לאישור עסקת בעלי עניין, היא התנגדות שאינה
26 עניינית, שנועדה רק כדי לשפר את מצבו של המיעוט במשא ומתן עתידי עם הרוב. מובן כי
27 גישה כזו איננה סבירה ואף אינה רצויה. היא תניא את המיעוט מלשאת ולתת עם הרוב,
28 מחשש כי אם המשא ומתן לא יעלה יפה, לא יוכל עוד המיעוט לעשות שימוש בזכות שניתנה
29 לו במסגרת ס' 275 לחוק החברות.

30



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 יוער, כי העובדה שבין דרורי לבין המבקשת אכן התקיים משא ומתן שלא עלה יפה, 59.
- 2 והאפשרות כי משא ומתן כזה יתחדש, הופכת את שני הצדדים לו לבעלי עניין נוסף במסגרת
- 3 היחסים ביניהם, מעבר להיותם בעלי מניות בחברה. ה"עניין" הנוסף הזה עלול "להעכיר"
- 4 את שיקול הדעת של שניהם בהתייחס להחלטות הנוגעות לחברה. יחד עם זאת, אינני
- 5 סבורה כי די בעניין זה כשלעצמו כדי להוות "עניין אישי" בהתאם להגדרה של מונח זה כפי
- 6 שפורטה לעיל, קרי עניין שיש בו כדי להשפיע באופן מהותי על שיקול הדעת של המבקשת,
- 7 כך שיש לקבוע כי היא אינה רואה עוד לנגד עיניה את טובת החברה אלא רק את טובתה
- 8 שלה.
- 9
- 10 המשיבים הפנו למספר אינדיקציות שמהן ניתן להסיק, לשיטתם, כי המבקשת פעלה 60.
- 11 ממניעים זרים, תוך שהיה לה עניין אישי ביחס להסכם ההעסקה המוצע של דרורי. כך, נטען
- 12 כי המבקשת החלה, מאז כישלון המשא ומתן בינה לבין דרורי, להכביד על דרורי ביחס
- 13 לניהול החברה. כן הפנו המשיבים להחלטת בית המשפט בתביעה הראשונה, החלטה
- 14 שהקביעות בה מהוות מעשה בית דין בין הצדדים. המשיבים הוסיפו וטענו כי השכר שדרורי
- 15 מבקש לקבל הוא שכר סביר. לטענתם, כך עולה גם מחוות דעת שהחברה קבלה ממומחה
- 16 לעניין זה, פרופ' צבירן, שקבע כי תנאי המנכ"ל נמוכים משמעותית מהממוצע הנוהג לגבי
- 17 מנהלים של חברות בסדר גודל דומה.
- 18
- 19 אינני סבורה כי האינדיקציות הללו די בהן – לשלב זה של הדיון, כדי לשנות את המסקנה 61.
- 20 לפיה קיימים סיכויים טובים לכאורה כי תובענת המבקשת תתקבל. המקרה דנן איננו
- 21 מקרה מובהק של ניגוד עניינים בין המבקשת לבין דרורי. על פני הדברים, למבקשת אין
- 22 "עניין אישי" בעסקה של הסכם ההעסקה שלו, והיא לא עתידה לקבל כל רווח או טובת
- 23 הנאה ממנו. העניין הנטען של המבקשת הוא כאמור עניין עקיף – רצון ליצור לחץ על
- 24 המשיבים במסגרת משא ומתן עתידי אפשרי לרכישת זכויותיו של דרורי בחברה. כאשר
- 25 מדובר בטענה כזו, על בית המשפט לנקוט משנה זהירות בטרם היא מתקבלת.
- 26
- 27 כאמור, עצם העובדה כי המיעוט נוהג באופן "אגרסיבי" במסגרת מערכת היחסים בחברה, 62.
- 28 או כי קיים סכסוך בינו לבין הרוב ביחס לשליטה בחברה, איננה מעידה – כשלעצמה – על
- 29 כך כי המיעוט פועל ממניעים זרים. גם העובדה כי בעבר נהג המיעוט באופן שונה, אין די
- 30 בה. המבקשת טענה בהקשר זה כי למנהלים מטעמה התגלו בשנת 2010 עובדות, שחייבו



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בירור מעמיק שלהם. לטענתה, פניותיהם של הדירקטורים מטעמה לחברה, והתנהלותם כפי
2 שהיא מתוארת על ידי המשיבים בתשובותיהם, נובעת מהמידע הזה, שחייב את
3 הדירקטורים לפעול כפי שהם פעלו.
4
5 בשלב זה של הדיון, לא ניתן עדיין לשלול טענה זו. יוער כי המסקנה לפיה המבקשת נוהגת
6 בצורה עניינית, מקבלת חיזוק מכך שהמבקשת לא נמנעה מאישור כל העסקאות הקשורות
7 בהסכמי העסקה של מקורביו של דרורי. כך, המבקשת הצביעה בעד המשך העסקתו של
8 חתנו של דרורי, מר איל תמיר, בחברה. מר וקסלר הצביע בעד המשך העסקתה של אשתו
9 של דרורי בחברה, בכפוף להסדרת העסקתה בהסכם העסקה, ותוך שהמבקשת עמדה על כך
10 כי יינתנו האישורים הנדרשים להעסקת המקורבים לדרורי.
11
12 עוד יש לציין כי המבקשת התנגדה לחלק מפעולותיו של דרורי עוד לפני "כישלון המשא
13 ומתן". המבקשת הצביעה לטענתה על ליקויים בחברה עוד בשנת 2005, וכן בשנים 2006 ו-
14 2008. עוד טענה המבקשת בהקשר זה, כי המשא ומתן הסתיים רק בחודש מאי 2010, ולא
15 בחודש פברואר 2010 כפי שטענו המשיבים. לכן, טענות המבקשת כנגד החברה המתייחסות
16 לחודשים פברואר עד מאי אינן יכולות להתייחס ל"כישלון המשא ומתן". המבקשת טענה כי
17 היא פעלה ביתר שאת לבירור וליבון אופן ההתנהלות של בעל השליטה בחברה, לאחר
18 שבשנת 2010 התגלו לה אי סדרים בחברה.
19
20 מכול האמור לעיל עולה כי הטענה בדבר המניע הזר של המבקשת, ובדבר היותה במצב נטען
21 של "ניגוד עניינים" היא טענה שקשה לקבוע בשלב זה כי יש סיכוי טוב שתתקבל. במקרה
22 של ספק – כפי שציינתי לעיל, צריכה ידם של בעלי מניות המיעוט המתנגדים להיות על
23 העליונה.
24
25 .64 באשר להחלטת בית המשפט המחוזי בתביעה הראשונה - אכן, בית המשפט לא איפשר
26 למבקשת להעלות טענות ביחס לזכותה הנטענת למנות דירקטורים בחברות הבנות, וקבע כי
27 המבקשת לא העלתה את הטענות הללו במשך כחמש שנים. אולם, הטענות של המבקשת
28 במקרה דנן מתייחסות לשאלה אחרת – שאלת תנאי ההעסקה של מר דרורי בתפקידו
29 כמנהל החברה. שאלה זו לא התעוררה בעבר, ועל כל פנים, המבקשת זכאית לסבור כי



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

- 1 תפקודו של דרורי בעת הנוכחית, אינו מצדיק את אישור השכר שהוא מבקש כי יאושר לו
2 במסגרת הסכם ההעסקה.
3
4 לכן, ההיגיון שהנחה את בית המשפט המחוזי במסגרת ההחלטה בתביעה הקודמת, ניתן
5 לאבחון בהתייחס לעובדות התובענה דנן. בנוסף, ובניגוד לטענת המשיבים, אני סבורה כי
6 לא היה בהכרח מקום לכך כי המבקשת תבקש לתקן את התביעה הראשונה, ולהוסיף את
7 טענותיה נושא התובענה הנוכחית. ראשית, מדובר בעובדות שהתרחשו לאחר שהוגשה
8 התביעה הראשונה. יתרה מזאת, המשיבים עצמם חולקים על זכותה של המבקשת להוסיף
9 עילות תביעה לתביעה הראשונה, מעבר לעילת הקיפוח שביחס אליה ניתנה החלטת בית
10 המשפט בתביעה הראשונה.
11
12 הטענה הנוספת של המשיבים מתייחסת לגובה השכר לגופו. אינני סבורה כי על בית המשפט
13 להתייחס בשלב זה לשאלה האם השכר שדרורי בקש שיאושר לו הוא שכר סביר, לאור
14 המקובל בתחום זה אצל מנכ"לים בחברות דומות, מחד גיסא, ולאור הישגיו או כישלונותיו
15 של דרורי בניהול החברה – מאידך גיסא. די בכך שלא נשללה ההנחה, כי התנגדותה של
16 המבקשת להסכם ההעסקה היתה מטעמים ענייניים, שאותם פירטה המבקשת בבקשתה.
17
18 66. יודגש כי במסגרת סי' 275 העביר המחוקק את כוח ההכרעה למיעוט. המיעוט רשאי לנצל
19 את כוחו זה כפי שימצא לנכון, כל עוד הוא נוהג בתום לב ובהגינות, ולא מצוי במצב של
20 ניגוד עניינים. בנסיבות בהן המיעוט נוהג בתום לב ומשיקולים ענייניים, הוא רשאי לטעות,
21 ואף אם החלטתו היא "שגויה" בעיני בית המשפט, בית המשפט אינו רשאי להתערב בה.
22 ביחס לעסקה בניגוד עניינים, לא קיים מנגנון של פנייה לבית המשפט, ובקשה כי הוא יאשר
23 את העסקה חרף העדר אישור של המיעוט. לכן, בהעדר אישור של המיעוט, העסקה לא
24 תאושר, גם לו בית המשפט היה סבור כי תנאיה הם סבירים. סבירות התנאים עשויה רק
25 לשמש אינדיקציה לתום לבם של בעלי מניות המיעוט, ולשאלה האם הם התנגדו לעסקה
26 לאור היותם במצב של ניגוד עניינים.
27
28 סיכומה של נקודה זו – מבחינת סיכויי ההצלחה, ישנם סיכויים טובים לכאורה למבקשת
29 לזכות בתביעה.
30



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 11-12-44660 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

מאזן הנוחות וטענות הסף

- 1
- 2 67. לאור האמור לעיל ביחס לסיכויים לכאורה של התביעה, אני סבורה כי יש לקבל את בקשת
- 3 המבקשת לצו הזמני. המשיבים טענו בין היתר כי יש לדחות את הבקשה משיקולי מאזן
- 4 נוחות. לטענתם, לא ייגרם נזק למבקשת אם זכות ההצבעה תישלל ממנה, ואם בסופו של
- 5 דבר יסתבר כי לא היה מקום לאשר את הסכם ההעסקה של דרורי, ניתן יהיה לחייב אותו
- 6 להשיב לחברה את הסכומים ששולמו לו ביתר. מנגד, כך טוענים המשיבים, לחברה ייגרם
- 7 נזק משמעותי אם בית המשפט ייעתר לבקשת המבקשת. במקרה זכה, דרורי לא יוכל לכהן
- 8 כמנכ"ל – או על כל פנים לא יוכל לקבל שכר, עד לסיום ההליך בבית המשפט.
- 9
- 10 68. אני סבורה כי שיקולי מאזן הנוחות אינם מטים את הכף לכיוון דחיית הבקשה. כך, דחיית
- 11 הבקשה משמעה ביטול זכות משמעותית של המבקשת, הזכות להצביע ולהשפיע באסיפה
- 12 כללית של החברה שהיא בעלת למעלה מ-40% ממניותיה.
- 13
- 14 אכן, התוצאה לפיה במשך מספר חודשים לא יהיה ברור מה יהיה שכרו של המנכ"ל איננה
- 15 תוצאה רצויה. יחד עם זאת, ניתן להסכים על העסקה זמנית של דרורי בשכר שיוסכם, או
- 16 על החלפה זמנית שלו על ידי מאן דהוא אחר, כדי לפתור את הבעיה הזאת.
- 17
- 18 69. באשר לטענות המקדמיות – אינני סבורה כי די בהן כדי להביא לדחיית הבקשה.
- 19 נטען בהקשר זה כי המבקשת העלימה מבית המשפט את דבר קיומה של התביעה הראשונה
- 20 וההחלטה בה. אולם נושא זה פורט בחוות דעתו של פרופ' פרוקצ'יה, שצורפה לבקשה על ידי
- 21 המבקשת. לכן, אינני סבורה כי המבקשת נהגה בחוסר ניקיון כפיים שדי בו להביא לדחיית
- 22 בקשתה. אינני סבורה גם כי יש לקבל את הטענות הנוספות בדבר "חצאי אמיתות ושקרים"
- 23 שהועלו על ידי המשיבים (ר' סי' 82 לתשובת החברה), ולטעמי אין די בטענות אלה כדי
- 24 לקבוע כי המבקשת פנתה לבית המשפט שלא בניקיון כפיים.
- 25
- 26 אינני סבורה כי הבקשה הוגשה בשיהוי, ואף לא כי היא מוקדמת מדי – ואינני מקבלת
- 27 בהקשר זה את עמדת המשיבים לפיה נכון היה לקיים את האסיפה הכללית, ורק אז לפנות
- 28 לבית המשפט.
- 29



המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ה"פ 44660-12-11 איי אל ישראל אקוויטי בע"מ נ' תדביק בע"מ ואח'

תיק חיצוני :

1 לכן, לאור כל האמור לעיל, אני מקבלת את בקשתה של המבקשת, וקובעת כי החברה לא
2 תקיים אסיפה כללית לאישור הסכם ההעסקה של דרורי, אלא אם כן תינתן למבקשת זכות
3 להשתתף באסיפה, תוך שקולה יימנה יחד עם קולות בעלי המניות שאין להם עניין אישי
4 בתוצאותיה.

5
6 אני מחייבת את המשיבים יחד ולחוד בהוצאות המבקשת בגין הבקשה הנוכחית בסך כולל
7 של 25,000 ₪.

8
9 המשיבים ישיבו להמרצת הפתיחה תוך 30 יום מהיום.
10 זכות תשובה למבקשת – 14 יום לאחר מכן.

11 **דיון בהמרצת הפתיחה לגופה יתקיים ביום 5.3.12 בשעה 10:30.**

12
13 ניתנה היום, ט"ו טבת תשע"ב, 10 ינואר 2012, בהעדר הצדדים.

14

רות רונן, שופטת

15